

روش‌های کلان‌داده و یادگیری ماشین در هوشمندسازی مدیریت دارایی‌های فیزیکی

ارائه دهنده: مصطفی ملاحی (شرکت توزیع نیروی برق مشهد)

www.ipamc.org

Your Logo

مصطفی ملاحی، کارشناس ارشد سیستم‌های قدرت (شرکت توزیع نیروی برق مشهد)

فهرست مطالب

1 چرایی هوشمندسازی و مدیریت دارایی‌های فیزیکی در شرکت‌های توزیع نیروی برق

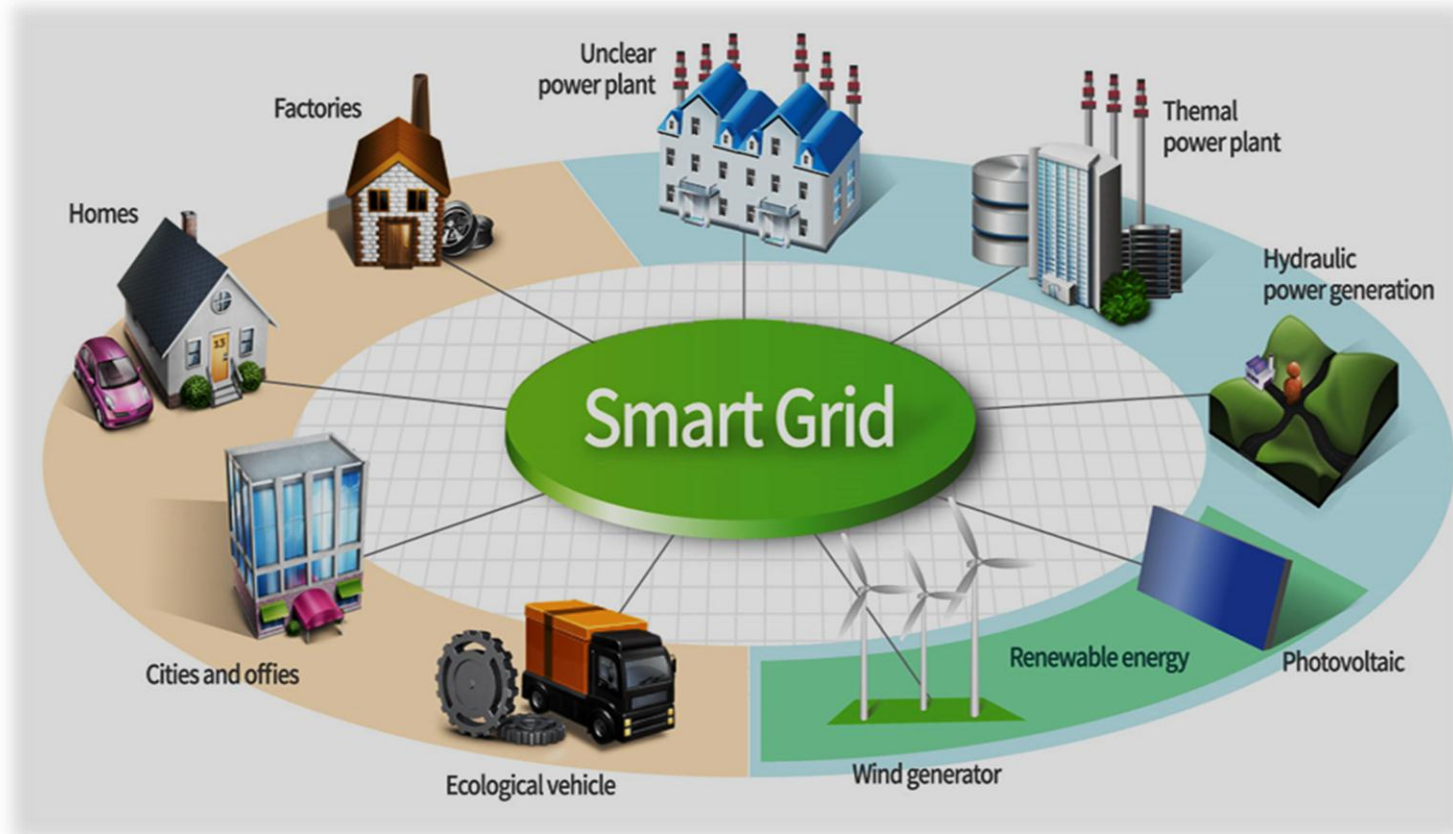
2 کلان داده ها در شبکه هوشمند

3 هوش مصنوعي و يادگيري ماشين

4 مدیریت دارایی‌های فیزیکی هوشمند

5 یادگیری ماشین و تعمیر و نگهداری پیش‌بینی کننده

چرایی هوشمندسازی و مدیریت دارایی‌های فیزیکی در شرکت‌های توزیع نیروی برق

نقشه استراتژی

استراتژی ارتقاء بهره‌وری
با رویکرد ناب سازی

استراتژی توسعه سازمان
با رویکرد هوشمند سازی

استراتژی سازمانی

موضوعات استراتژیک

اقدامات استراتژیک

زیرساخت‌ها

نقشه استراتژی معاونت برداری و نگهداشت شبکه

نقشه استراتژی

مهمترین دستاورد و محصول در چشم انداز:

- کاهش متوسط سالیانه خاموشی هر مشترک به ۱۴ دقیقه
- انجام بیش از ۷۵ درصد از عملیات پایش و صدور دستور کار تعمیر و نگهداری به صورت هوشمند

مهمترین پروژه ها:

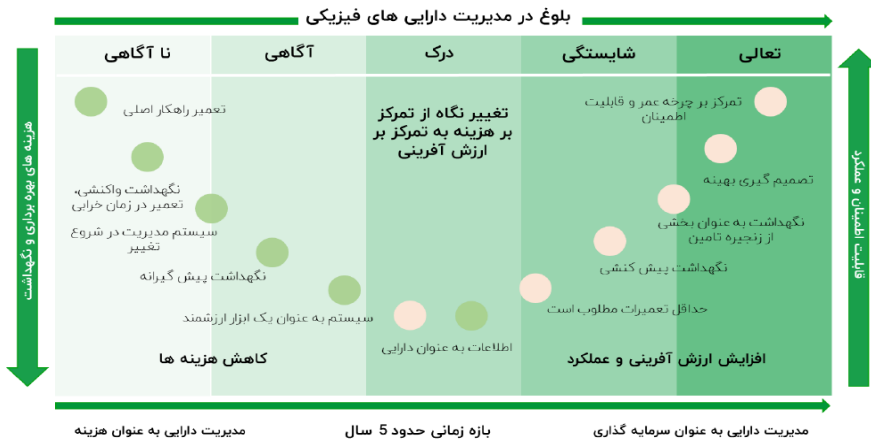
- تدوین طرح جامع هوشمندسازی شبکه / پیاده سازی کامل سیستم DMS, OMS
- استقرار کامل سیستم ADMS / ایجاد قابلیت خودترمیمی شبکه
- توسعه روش های نوین پایش وضعیت تجهیزات شبکه
- پیاده سازی فرآیند صدور خودکار دستور کار نگهداشت / طراحی و پیاده سازی سیستم APM
- طراحی و پیاده سازی سیستم مدیریت اطلاعات دارایی ها / پیاده سازی مدیریت دارایی فیزیکی مبتنی بر پایه شواهد

www.ipamc.org

Your Logo

مصطفی ملاحی، کارشناس ارشد سیستم های قدرت (شرکت توزیع نیروی برق مشهد)

جنبه های مدل بلوغ مدیریت دارایی های فیزیکی

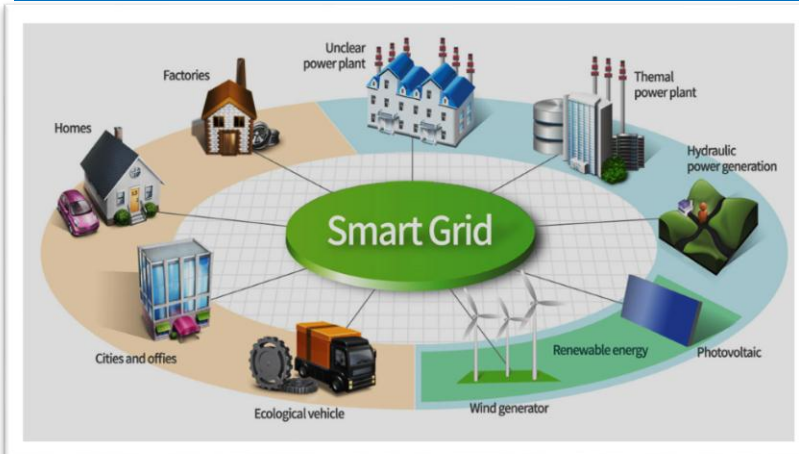
سازمان به پشتوانه بلوغ در جنبه های
مدل، به تعالی در پیاده سازی مدیریت
دارایی های فیزیکی دست می یابد.

- ❖ مدیریت قابلیت اطمینان: بلوغ در اجرا و پیاده سازی تحلیل های قابلیت اطمینان دارایی ها
- ❖ بهبود مستمر: بلوغ در پیاده سازی چرخه ها و فرآیندهای پیگیری بهبود مستمر در تمام جوانب
- ❖ مدیریت دارایی ها بر پایه شواهد EBAM

کلان داده در شبکه‌های هوشمند برق

- داده‌های بلادرنگ یا تاریخی
- از لحاظ تنوع (اطلاعات آب و هوایی، جغرافیایی، رفتار مشترکین، شبکه‌های اجتماعی و بازار برق)

برای ساختن شبکه هوشمند نیاز به حجم زیادی از اطلاعات مختلف شامل داده‌های عملیاتی (داده‌های نظارتی و کنترلی از راه دور) و غیر عملیاتی (اطلاعات آب و هوایی) می‌باشد.

تکنولوژی کلان داده با متدلوژی‌ها، مدل‌های ارزیابی و برنامه‌های کاربردی جدید، مدیریت داده در شبکه هوشمند را بهبود می‌بخشد.

کلان داده در شبکه‌های هوشمند برق

ویژگی‌های کلی کلان داده

۱	حجم (Volume) {میزان داده‌ها}	کاربرد گسترده سیستم‌های اندازه‌گیری هوشمند و استفاده از سنسورهای پیشرفته حجم چشمگیری از داده‌ها را تولید می‌کند
۲	تنوع (Variety) {ساختاریافته، نیمه ساختاریافته و بدون ساختار}	با توجه به منابع بسیار وسیع موجود در شبکه‌های هوشمند، داده با ابعاد و قالب‌های متنوع از حیث ساختار وجود دارد
۳	سرعت Velocity {به سرعت تولید و انتقال داده}	با در نظر گرفتن نرخ نمونه‌گیری چهار بار در ساعت، یک میلیون دستگاه اندازه‌گیری هوشمند نصب شده در یک شبکه هوشمند برق می‌تواند 35/04 میلیارد رکورد (معادل با ۲۹ ترابایت) تولید کند.
۴	ارزش Value {توانایی استخراج مقادیر معنادار از مجموعه داده‌ها}	تطبیق داده‌های جمع‌آوری شده با شبکه هوشمند برق، ارزش هر چه بیشتر تحلیل کلان‌داده با توجه به کاربردهای گسترده آن آشکار شده است.
۵	صحت Veracity {به ویژگی قابل اعتماد بودن داده‌ها اشاره دارد}	عملکرد یک سیستم هوشمند کارا و امن با تکیه بر ارزیابی داده و عدم خطاهای اندازه‌گیری

چرخه حیات کلان داده در شبکه هوشمند برق

داده های عملیاتی، داده های غیر عملیاتی، داده های اندازه گیری، داده های رویداد و متا داده)

۱- جمع آوری و یکپارچه سازی کلان داده

نیاز به یک مکانیزم توسعه یافته و مقیاس پذیر به منظور تحقق الزامات مربوط به کلان داده می باشد
کمک به داشتن دید کلی روی وضعیت شبکه

۲- ذخیره کلان داده

۳- پیش پردازش کلان داده

در هوشمندتر شدن، کارایی و سودآور شدن شبکه نقش حیاتی دارد

۴- تجزیه و تحلیل کلان داده

Data Integration and Aggregation

Data Preprocessing

Data Visualization

انواع تجزیه و تحلیل ها در کلان داده ها

برپایه پردازش سیگنال	تجزیه و تحلیل سیگنال
روی رویدادها تمرکز دارد.	تجزیه و تحلیل رویداد
کمک به داشتن دید کلی روی وضعیت شبکه	تجزیه و تحلیل وضعیت
کمک و مسئول عملیات شبکه	تجزیه و تحلیل عملیات مهندسی
داده های مربوط به مشتری را پردازش می کند	تجزیه و تحلیل مشتری

سرویس‌های کلان داده در شبکه هوشمند برق

پیاده سازی روش‌های هوش مصنوعی در
سرویس‌های انرژی مبتنی بر کلان‌داده، تسریع و
شبیه‌سازی سیستم قدرت فعلی با هدف تبدیل شدن
به شبکه هوشمند با قابلیت اطمینان بالا، مقرون به
صرفه و سازگار با محیط است.

هدف اصلی

ارتقاء عملکرد خدمات و تشویق به ساخت مدل‌های تجاری جدید در
بخش انرژی به منظور بهره برداری از کلان داده‌ها
مهمترین سرویس‌ها:
پیش‌گویی، تشخیص خطا، تعمیرات قابل پیش‌بینی

سرویس پیش‌گویی کلان داده

کوتاه مدت (بازه زمانی از یک ساعت تا یک هفته)

کاربرد: سیستم‌های مدیریت انرژی به‌هنگام، سیستم مدیریت بهینه شبکه، بازار برق در حال نوسان

به‌هنگام (بازه زمانی حداکثر یک ساعت)
کاربرد: به منظور حفظ تعادل شبکه (پیش‌بینی تقاضا)

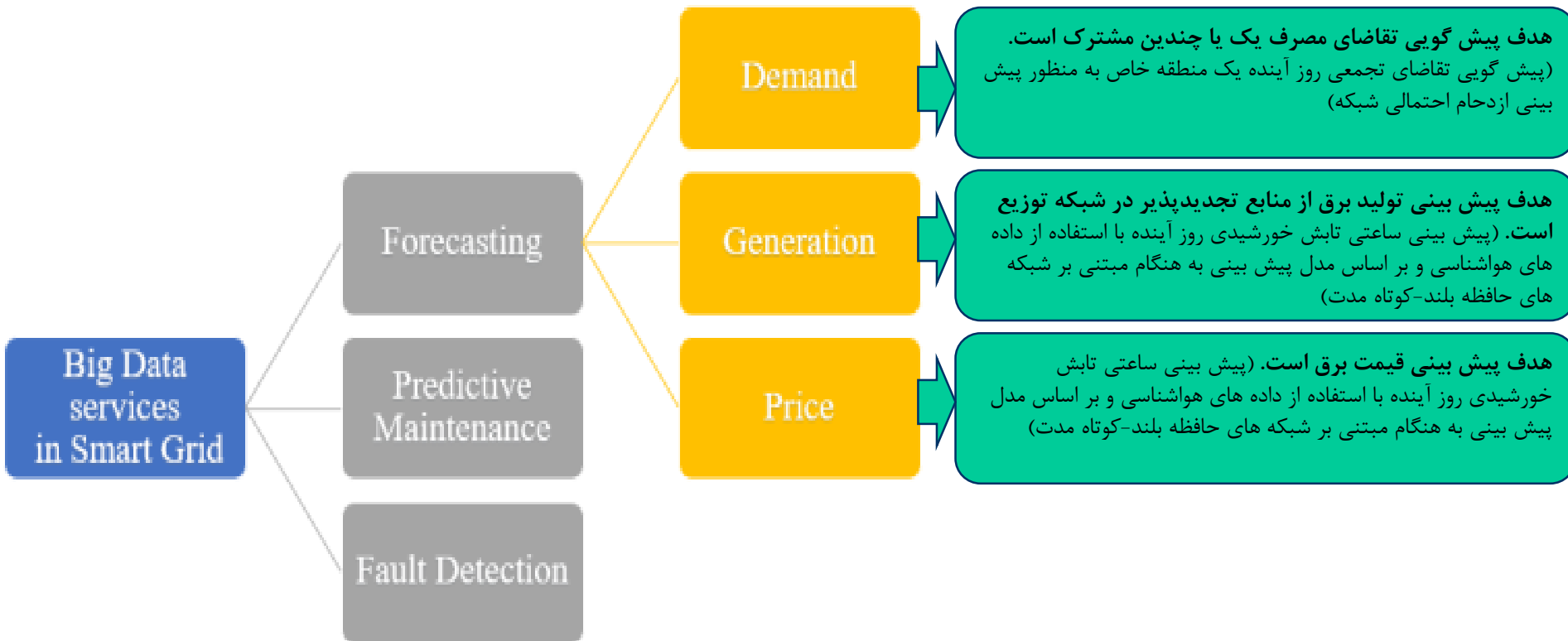
بلند مدت (بازه زمانی بیشتر از یک سال)

کاربرد: سرمایه‌گذاری، تصمیم‌گیری‌های بلندمدت، قیمت‌گذاری بازار آینده

میان مدت (بازه زمانی از یک هفته تا یک سال)

کاربرد: ارزیابی اثرات زیست‌محیطی و زمان‌بندی نگهداری و تعمیرات

سرویس‌های کلان داده در شبکه هوشمند برق

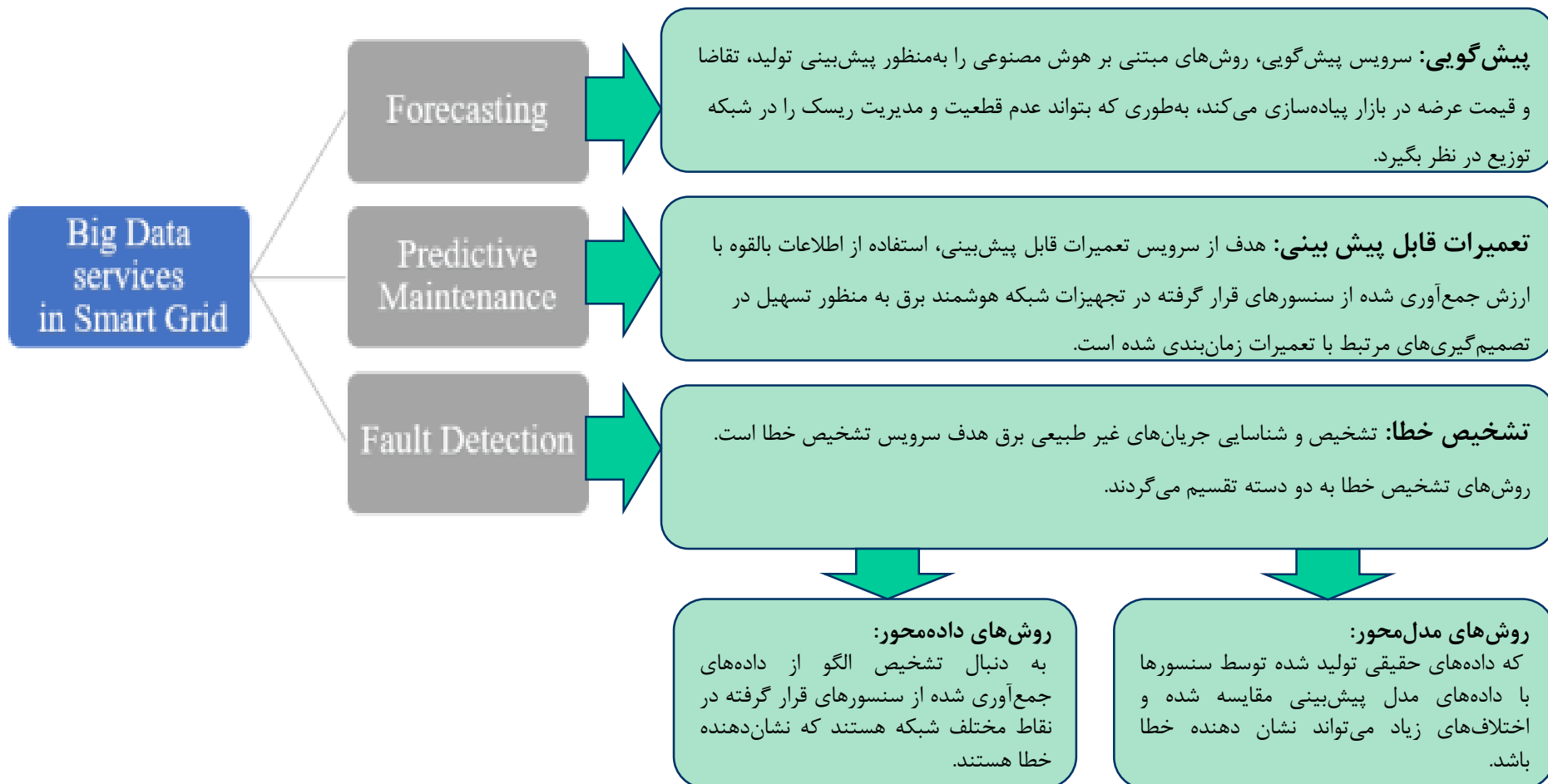

www.ipamc.org

Your Logo

مصطفی ملاحی، کارشناس ارشد سیستم‌های قدرت (شرکت توزیع نیروی برق مشهد)

سرویس‌های کلان داده در شبکه هوشمند برق

هوش مصنوعی و یادگیری ماشین

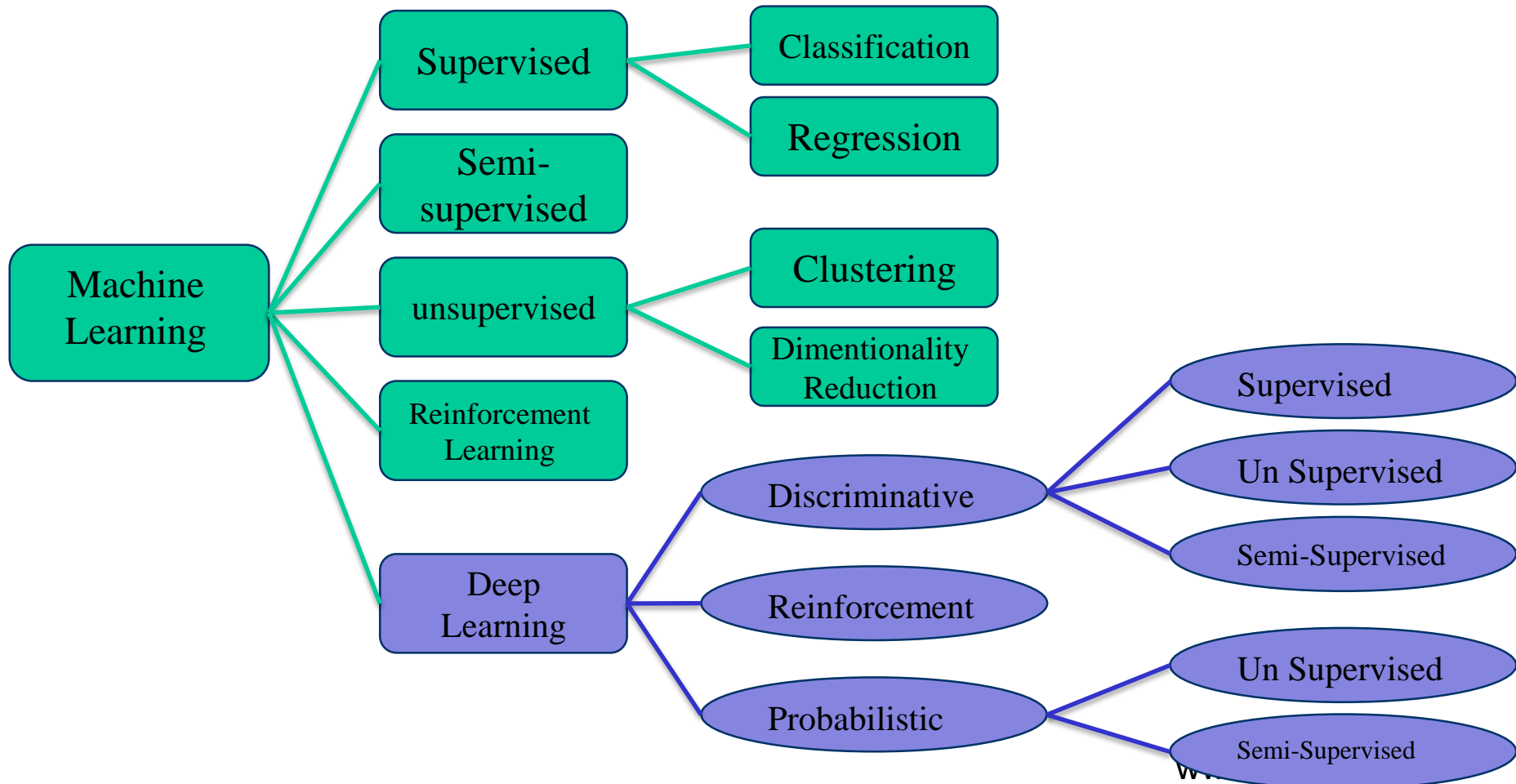
یادگیری ماشین از شناسایی الگو تا تجزیه و تحلیل ساختمان‌های داده تکامل پیدا کرده است. این تجزیه و تحلیل به نحوی مدل می‌گردد که قابل فهم و تکرارپذیر برای کاربران باشد.

هوش مصنوعی به عنوان یکی از حوزه‌های علم کامپیوتر تعریف می‌شود که در آن تمرکز بر ایجاد ماشین‌های هوشمندی است که بر مبنای داده‌های جمع‌آوری شده رفتار انسان را تقلید می‌کند

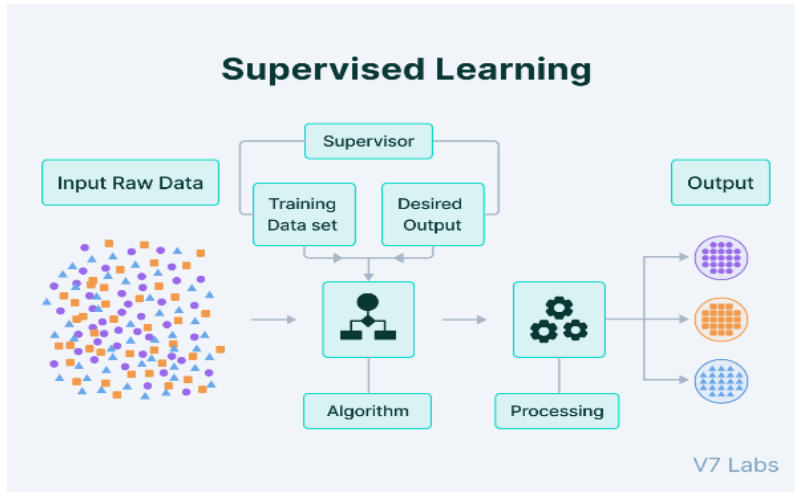

مجموعه‌ای از روش‌ها که به طور خودکار الگوهای موجود در داده را تشخیص داده و سپس از این الگوها به منظور پیش‌بینی شرایط آینده یا تصمیم‌گیری با در نظر گرفتن شرایط عدم قطعیت استفاده کرد.

دسته بندی ساختار کلی روش‌های یادگیری ماشین

طبقه بندی روش‌های یادگیری ماشین

یادگیری نظارت شده: Supervised

به روش‌های یادگیری ماشینی اشاره می‌کند که در آن مدل با استفاده از مجموعه نمونه‌ها دارای خروجی هدف (برچسبها) آموزش داده می‌شود و به دو دسته اصلی طبقه بندی و رگرسیون تقسیم می‌شود.

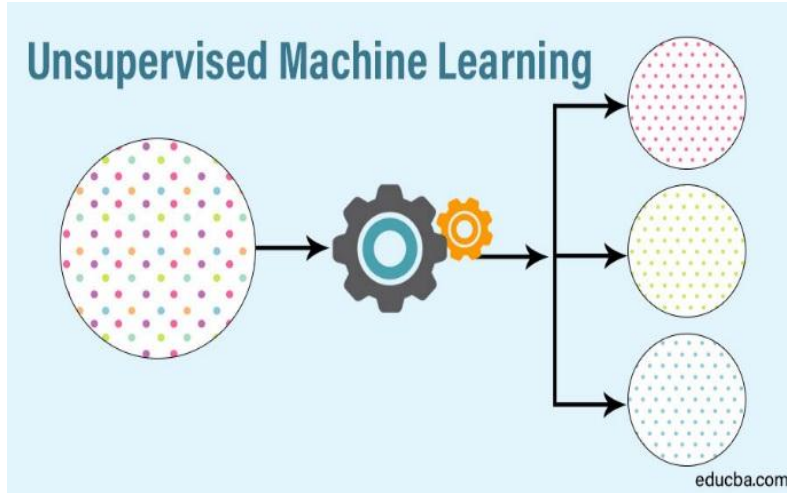
(از روش‌های مشهور، طبقه بندی ماشین بردار پشتیبان، طبقه بندی نزدیکترین همسایه، رگرسیون خطی و درخت تصمیم می‌باشد)

الگوریتم‌های یادگیری نظارت شده: طبقه بندی (Classification) و رگرسیون (Regression)

مزایا:

- به دست آوردن خروجی مطلوب برای داده‌های جدید با استفاده از داده‌های قبلی
- کمک به بهبود عملکرد مدل، با استفاده از تجربه‌هایی که در فرایند یادگیری از داده‌ها به دست آمده است.
- امکان حل انواع مختلفی از مسائل محاسباتی که در دنیای واقعی با آن مواجه هستیم به ما می‌دهد.

طبقه بندی روش‌های یادگیری ماشین

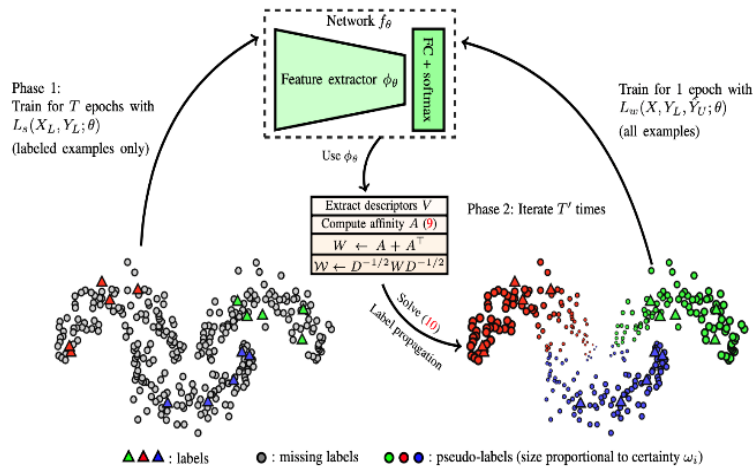
یادگیری بدون نظارت: Unsupervised

به منظور تعیین وابستگی‌ها در داده‌های بدون برچسب استفاده می‌شود.
(از روش‌های متداول این دسته می‌توان به خوشه‌بندی، استخراج قوانین انجمنی، تشخیص نااهتجاری داده‌های پرت، تخمین چگالی نام برد)

سه وظیفه اصلی یادگیری بدون نظارت: خوشه بندی (Clustering)،
اتحاد (Association) و کاهش ابعاد (Dimensionality Reduction)
مزایا:

- همه نوع الگوی ناشناخته را در داده‌ها پیدا می‌کند.
- کمک به یافتن ویژگی‌هایی که می‌توانند برای دسته بندی داده‌ها مفید باشند.
- در لحظه و به صورت بی‌درنگ انجام می‌شود.
- در یافتن داده‌های بدون برچسب، راحت تر از داده‌های برچسب دار است.

طبقه بندی روش‌های یادگیری ماشین

۳

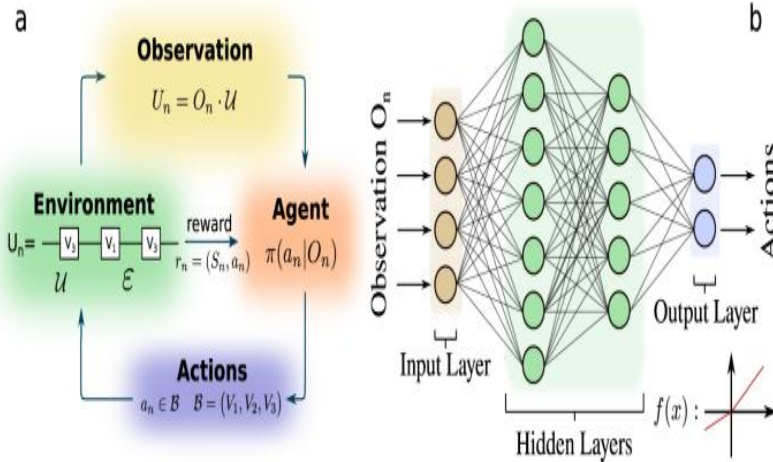
یادگیری نیمه نظارتی: Semi-supervised

به روش‌های یادگیری ماشینی اشاره می‌کند که از حجم کوچکی از داده‌های برچسب گذاری شده و حجم زیادی از داده‌های بدون برچسب استفاده می‌کند. (از روش‌های مشهور، ماشین بردار پشتیبان وان کلاس می‌باشد)

مثال ساده جهت درک سه نوع الگوریتم یادگیری ماشین

- یادگیری با نظارت: دانش آموز تحت نظارت معلم در خانه و مدرسه است
- یادگیری بدون نظارت: دانش آموز باید خود به تنهایی به دنبال درک مفاهیم باشد
- یادگیری نیمه نظارتی: معلم چند مفهوم را در کلاس آموزش می‌دهد و به عنوان تکلیف از دانش آموز می‌خواهد سوالاتی را جواب دهد که مرتبط و مشابه با همان مفاهیم آموزش داده شده است.

طبقه بندی روش‌های یادگیری ماشین

۴

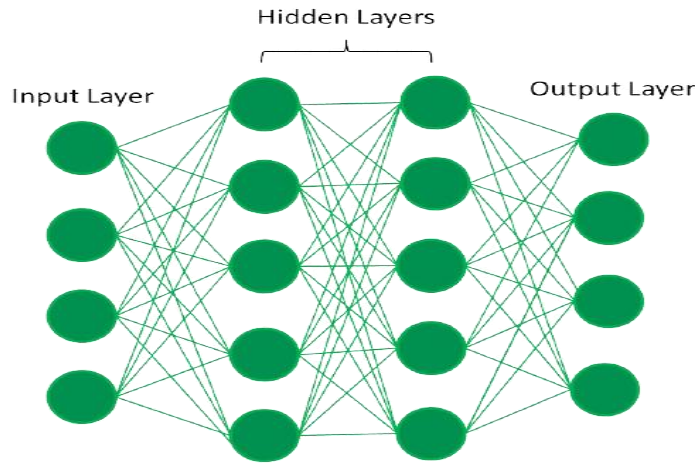
یادگیری تقویتی: Reinforcement Learning

این روش یادگیری هدفمند بدون ناظر را ارائه می‌دهد. این سبک یادگیری خود را با محیط‌های پویا وفق داده و چارچوب‌هایی برای فهم و مدل‌سازی سیستم‌ها بر مبنای پاداش و جریمه فراهم می‌آورد. یادگیری تقویتی اغلب در حوزه‌های بازی‌سازی، راهبری و ریاضیات استفاده می‌گردد. (از روش‌های متداول، یادگیری Q و سارسا)

چهار مولفه اصلی یادگیری تقویتی شامل عامل، محیط، بازخورد و عمل است.

هدف یادگیری تقویتی این است که پاداش عامل با در نظر گرفتن مجموعه‌ای از اعمال (یک عامل در یک محیط وجود دارد که می‌تواند اقداماتی را انجام دهد) در محیط حداکثر شود (عامل در تلاش است تا پاداش‌های دریافتی خود را به حداکثر برساند)

طبقه بندی روش‌های یادگیری ماشین

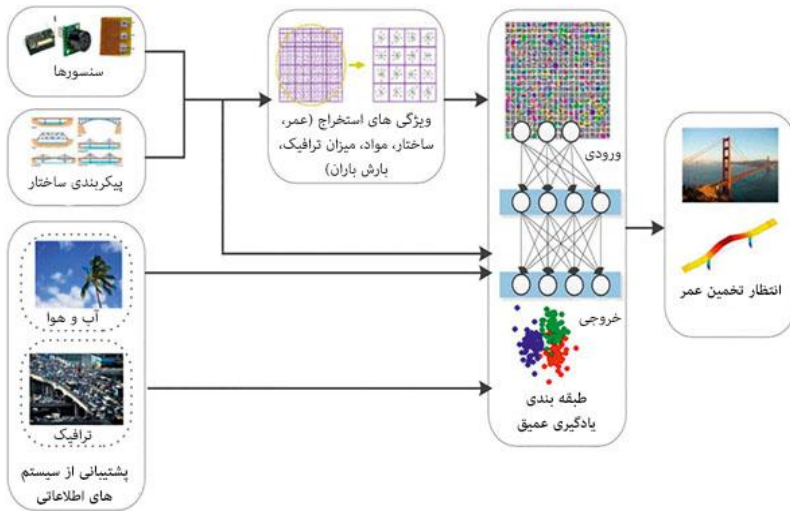
یادگیری عمیق: Deep Learning

یادگیری عمیق، معنایی فراتر از معنای کنونی دارد که در آن از یادگیری عمیق صرفاً به عنوان شبکه عصبی عمیق یاد می‌شود که مطابق این دیدگاه واژه عمیق به تعداد لایه‌ها اشاره دارد. (ساختارهای متفاوت از یادگیری عمیق وجود دارد که می‌توان به ماشین بولتزمن، شبکه‌های باور عمیق، شبکه‌های عمیق پیشخور، شبکه‌های عصبی کانولوشنی، شبکه‌های عصبی بازگشتی، شبکه‌های حافظه بلند-کوتاه مدت و شبکه‌های متخاصم مولد نام برد)

تفاوت یادگیری ماشین و یادگیری عمیق

ساختار الگوریتم شبکه‌های عصبی مصنوعی، نیاز کمتر به مداخله‌ی انسان،
نیاز به حجم بیشتر داده

- الگوریتم‌های یادگیری عمیق را می‌توان تکامل پیچیده‌ای از الگوریتم‌های یادگیری ماشین در نظر گرفت.
- روش‌های یادگیری عمیق به سه دسته متمایز کننده، احتمالی و تقویتی تقسیم می‌شود.

مدیریت دارایی‌های فیزیکی و هوشمند سازی

نتایج مطالعات پیاده سازی مدیریت هوشمند دارایی های فیزیکی:

- به طور متوسط ۹ درصد افزایش زمان در دسترس تجهیزات را افزایش می‌دهد.
- به طور متوسط ۱۲ درصد کاهش هزینه‌ها از آن انتظار می‌رود.
- به طور متوسط ۱۴ درصد کاهش ریسک‌ها ایمنی HSE انتظار می‌رود.
- افزایش متوسط ۲۰ درصد طول عمر دارایی‌های فیزیکی.

www.ipamc.org

Your Logo

مصطفی ملاحی، کارشناس ارشد سیستم‌های قدرت (شرکت توزیع نیروی برق مشهد)

هفت گام اصلی پیاده سازی مدیریت هوشمند دارایی های فیزیکی

گام اول: اولویت بندی دارایی ها و مطالعات امکان پذیری

گام دوم: انتخاب دارایی ها

گام سوم: مدل سازی قابلیت اطمینان

گام چهارم: طراحی الگوریتم پیش بینی

گام پنجم: نظارت زمان واقعی عملکرد دارایی

گام ششم: پیش بینی خرابی

گام هفتم: تجویز فعالیت های مدیریت دارایی ها

به پشتوانه توسعه منابع انسانی (نیاز به بهره‌گیری و آموزش افراد توانمند در حوزه‌های قابلیت اطمینان، علم داده و هوش مصنوعی) و ساختار مدیریتی پشتیبان، می‌توان این هفت گام را در پیاده‌سازی مدیریت هوشمند دارایی‌های فیزیکی ترسیم کرد.

یادگیری ماشین و تعمیر و نگهداری پیش‌بینی کننده

تعمیر و نگهداری بر اساس نظارت مستمر با استفاده از بررسی سلامت برای تجهیزات پردازش یا ابزار دقیق انجام می‌شود. PdM تیم تعمیر و نگهداری را قادر می‌سازد تا خرابی‌ها را پیش‌بینی کند و به تیم اجازه می‌دهد تا اقدامات اصلاحی را زودتر از موعد انجام دهد.

Predictive Maintenance

فرآیند تعمیر و نگهداری پیش‌بینی کننده با یادگیری ماشین:

- (۱) جمع‌آوری داده‌ها (Data Collection)
- (۲) مدل‌سازی یادگیری ماشین (ML Modeling)
- (۳) تشخیص تجهیزات (Equipment Diagnostics)
- (۴) برنامه‌ریزی تعمیر و نگهداری (Maintenance Planning)
- (۵) نظارت مستمر (Continuous Monitoring)

یادگیری ماشین و تعمیر و نگهداری پیش بینی کننده

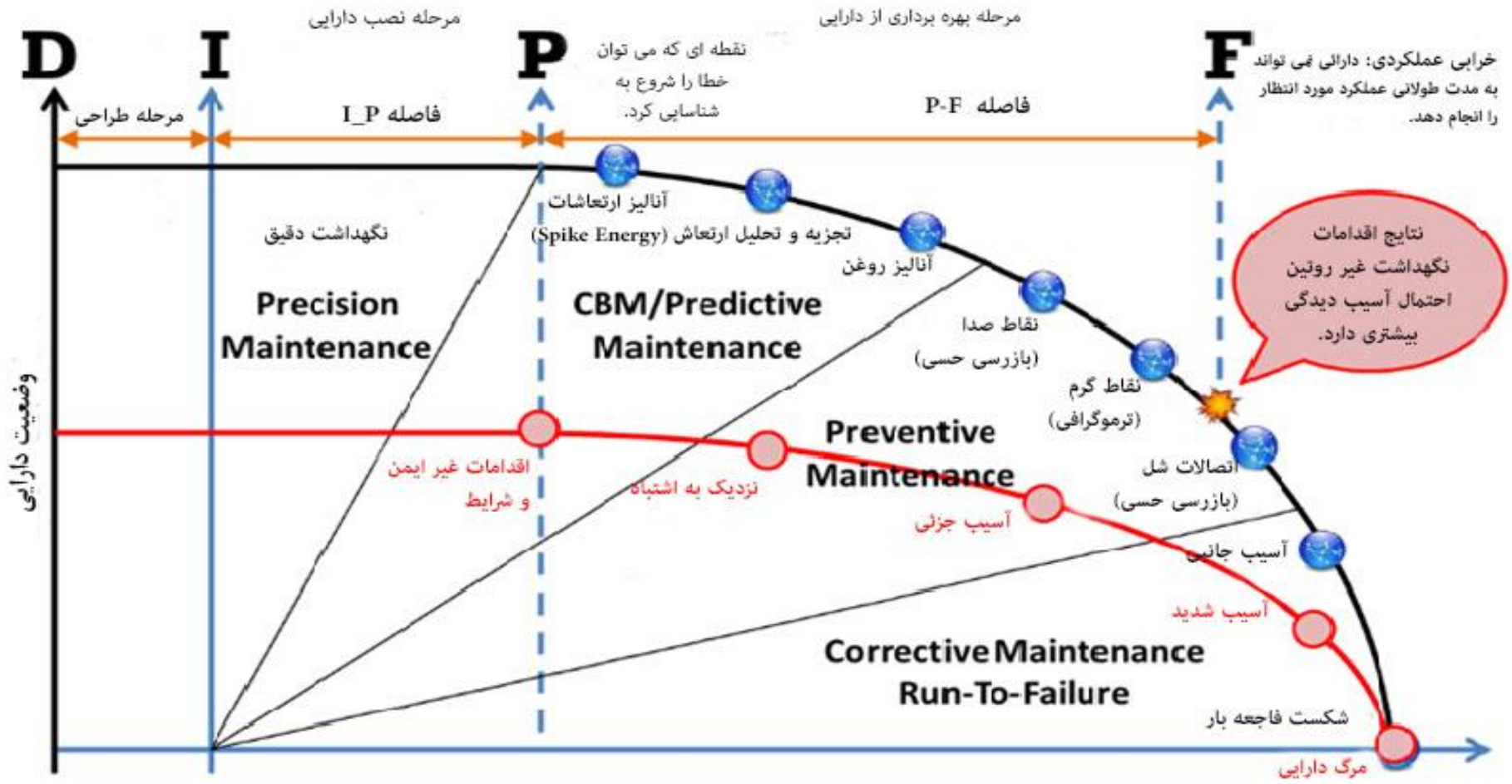
۱۲ درصد در هزینه‌های تعمیر و نگهداری پیشگیرانه و تا ۴۰ درصد در هزینه‌های تعمیر و نگهداری واکنشی صرفه جویی می‌شود.

۸۲ درصد از شکست‌ها، الگوهای تصادفی هستند و این الگوها تصادفی هستند که پیش بینی و جلوگیری از آن دشوار است.

- ❖ کمک به حل سریع مسائل
- ❖ کمک به یافتن علت اصلی شکست دارایی
- ❖ بهبود زمان در دسترس بودن دارایی
- ❖ بهبود قابلیت اطمینان دارایی
- ❖ کاهش زمان توقف برنامه ریزی نشده
- ❖ کاهش هزینه‌های بهره برداری و تعمیر و نگهداری

فعالیت‌های پیش‌گویانه Predictive و منحنی P_F

از توجه

شما

سپاسگزارم